Επίσημη Εφημερίδα
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

EL
Σειρά L

2024/2675

10.10.2024

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2024/2675 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 10ης Οκτωβρίου 2024

για τη χορήγηση χρηματοδοτικής στήριξης έκτακτης ανάγκης στους γεωργικούς τομείς που επλήγησαν από δυσμενή κλιματικά φαινόμενα στη Βουλγαρία, τη Γερμανία, την Εσθονία, την Ιταλία και τη Ρουμανία, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 922/72, (ΕΟΚ) αριθ. 234/79, (ΕΚ) αριθ. 1037/2001 και (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου [1], και ιδίως το άρθρο 221 παράγραφος 1,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Κατά τη θερινή περίοδο του 2024, η Βουλγαρία επλήγη από δυσμενή κλιματικά φαινόμενα πρωτοφανούς έντασης, ήτοι από ασυνήθιστα θερμές θερμοκρασίες, σε συνδυασμό με επίμονες συνθήκες ξηρασίας, που επηρέασαν σοβαρά την παραγωγή καλλιεργειών που σπείρονται την άνοιξη, ιδίως αραβοσίτου και ηλίανθου, καθώς και από ανεξέλεγκτες πυρκαγιές που έπληξαν τη γεωργική παραγωγή στις πληγείσες περιοχές.

(2) Κατά το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Απριλίου 2024, τμήματα της Γερμανίας επλήγησαν από δυσμενές κλιματικό φαινόμενο πρωτοφανούς έντασης, ήτοι από παγετό, το οποίο προκάλεσε σημαντικές ζημίες στους οπωρώνες και στα αμπέλια και, ως εκ τούτου, στην παραγωγή ορισμένων φρούτων και οίνου.

(3) Κατά τη διάρκεια του Ιουλίου και στις αρχές του Αυγούστου 2024, τμήματα της Εσθονίας επλήγησαν από δυσμενή κλιματικά φαινόμενα πρωτοφανούς έντασης, και συγκεκριμένα από εξαιρετικά έντονες βροχοπτώσεις και πλημμύρες, των οποίων προηγήθηκαν έκτακτες αντίξοες κλιματικές συνθήκες τον χειμώνα και την άνοιξη του 2024. Μετά από παγετό και κύμα ψύχους, με ψυχρές θερμοκρασίες - ρεκόρ τον Δεκέμβριο του 2023 και τον Ιανουάριο του 2024, ακολούθησαν ασυνήθιστα θερμές θερμοκρασίες από τον Μάρτιο του 2024, με αποτέλεσμα συνθήκες ξηρασίας και στη συνέχεια παγετούς στις αρχές Μαΐου 2024 και χαλάζι στις αρχές Ιουνίου 2024. Αυτές οι έκτακτες καιρικές συνθήκες επηρέασαν την παραγωγή των καλλιεργειών, ιδίως της παραγωγής πατάτας, ελαιοκράμβης και οπωροκηπευτικών.

(4) Το πρώτο εξάμηνο του 2024, ορισμένες περιοχές της Ιταλίας επλήγησαν από δυσμενείς κλιματικές συνθήκες πρωτοφανούς έντασης. Ασυνήθιστα θερμές θερμοκρασίες και συνθήκες ξηρασίας καταγράφηκαν στο νότιο τμήμα της χώρας και στα νησιά, που επηρέασαν σοβαρά την παραγωγή οπωροκηπευτικών, οίνου και αροτραίων καλλιεργειών, ιδίως στους τομείς των σιτηρών.

(5) Τον Ιούλιο του 2024, ορισμένες περιοχές της Ρουμανίας επλήγησαν από δυσμενή κλιματικά φαινόμενα πρωτοφανούς έντασης, ήτοι από καύσωνες, που συνοδεύονταν από βίαιες καταιγίδες και έντονο χαλάζι, τα οποία ακολούθησαν ασυνήθιστα θερμές θερμοκρασίες και συνθήκες ξηρασίας, και προκάλεσαν σημαντικές ζημίες στην παραγωγή αροτραίων καλλιεργειών. Αυτά τα έκτακτα καιρικά φαινόμενα επηρέασαν σοβαρά την παραγωγή ελαιούχων σπόρων και τον τομέα των σιτηρών.

(6) Μολονότι υπάρχουν ενδείξεις ότι τέτοιου είδους δυσμενή κλιματικά φαινόμενα εμφανίζονται σε όλη την επικράτεια της Ένωσης, σε ένα γενικό πλαίσιο αυξανόμενων κινδύνων για τη γεωργία, ως αποτέλεσμα της κλιματικής αλλαγής, η ένταση των φαινομένων στην Βουλγαρία, τη Γερμανία, την Εσθονία, την Ιταλία και την Ρουμανία ήταν πρωτοφανής και επηρέασε μεγάλη περιοχή και σημαντικό μερίδιο της παραγωγής.

(7) Οι σημαντικές ζημίες που υπέστησαν οι παραγωγοί γεωργικών προϊόντων από τα εν λόγω δυσμενή κλιματικά φαινόμενα και η επακόλουθη απώλεια εισοδήματος για τους πληγέντες παραγωγούς στην Βουλγαρία, τη Γερμανία, την Εσθονία, την Ιταλία και τη Ρουμανία θέτουν σε κίνδυνο την οικονομική βιωσιμότητα των γεωργικών εκμεταλλεύσεων.

[1] ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 671, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj.

(8) Ως εκ τούτου, θα πρέπει να θεσπιστεί έκτακτο μέτρο, ικανό να συμβάλει στην αντιμετώπιση των ειδικών προβλημάτων μετά τα εν λόγω δυσμενή κλιματικά φαινόμενα στη Βουλγαρία, τη Γερμανία, την Εσθονία, την Ιταλία και τη Ρουμανία.

(9) Οι σημαντικές ζημίες και οικονομικές απώλειες που υπέστησαν οι πληγέντες παραγωγοί λόγω των δυσμενών κλιματικών φαινομένων αποτελούν ειδικό πρόβλημα κατά την έννοια του άρθρου 221 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013, το οποίο δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί εύκολα με μέτρα που λαμβάνονται σύμφωνα με τα άρθρα 219 ή 220 του εν λόγω κανονισμού. Η κατάσταση δεν συνδέεται ειδικά με αναγνωρισμένη μοναδική διατάραξη της αγοράς ή με συγκεκριμένη απειλή, ούτε με μέτρα για την καταπολέμηση της εξάπλωσης ζωονόσων ή του κλονισμού της εμπιστοσύνης των καταναλωτών λόγω κινδύνων για τη δημόσια υγεία, την υγεία των ζώων ή των φυτών.

(10) Τα ποσά που διατίθενται στην Βουλγαρία, τη Γερμανία, την Εσθονία, την Ιταλία και τη Ρουμανία θα πρέπει να καθοριστούν λαμβανομένου ιδίως υπόψη του αντίστοιχου βάρους καθενός από αυτά τα κράτη μέλη στον γεωργικό τομέα της Ένωσης, με βάση τα καθαρά ανώτατα όρια για τις άμεσες ενισχύσεις που ορίζονται στο παράρτημα V του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([2]), καθώς και τον αντίκτυπο των δυσμενών κλιματικών φαινομένων στα εν λόγω κράτη μέλη.

(11) Η Βουλγαρία, η Γερμανία, η Εσθονία, η Ιταλία και η Ρουμανία θα πρέπει να διανείμουν την ενίσχυση μέσω των πλέον αποτελεσματικών διαύλων βάσει αντικειμενικών και αμερόληπτων κριτηρίων που λαμβάνουν υπόψη την έκταση των δυσχερειών και των οικονομικών ζημιών που υπέστησαν οι πληγέντες γεωργοί. Θα πρέπει να διασφαλίσουν ότι οι γεωργοί θα είναι οι τελικοί δικαιούχοι της ενίσχυσης και να αποφύγουν στρεβλώσεις της αγοράς ή του ανταγωνισμού.

(12) Δεδομένου ότι με τα ποσά που θα διατεθούν στην Βουλγαρία, τη Γερμανία, την Εσθονία, την Ιταλία και τη Ρουμανία θα διευθετηθούν μόνο εν μέρει οι οικονομικές δυσχέρειες των γεωργών, θα πρέπει να επιτραπεί στα ως άνω κράτη μέλη να χορηγήσουν πρόσθετη εθνική στήριξη στους γεωργούς, υπό τους όρους που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό.

(13) Προκειμένου να παρασχεθεί στην Βουλγαρία, τη Γερμανία, την Εσθονία, την Ιταλία και τη Ρουμανία η ευελιξία να διανείμουν την ενίσχυση όπως απαιτούν οι συνθήκες με τις οποίες βρίσκονται αντιμέτωποι οι πληγέντες γεωργοί, θα πρέπει να παρέχεται δυνατότητα σώρευσης της ενίσχυσης με άλλη στήριξη που χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης, χωρίς υπεραντιστάθμιση των γεωργών.

(14) Προκειμένου να αποφευχθεί η υπεραντιστάθμιση, η Βουλγαρία, η Γερμανία, η Εσθονία, η Ιταλία και η Ρουμανία θα πρέπει να λάβουν υπόψη τη στήριξη που χορηγείται στο πλαίσιο άλλων εθνικών ή ενωσιακών μέσων στήριξης ή ιδιωτικών καθεστώτων ώστε να αντιμετωπιστεί η οικονομική ζημία που έχουν υποστεί οι εν λόγω χώρες.

(15) Δεδομένου ότι η ενίσχυση που παρέχει η Ένωση καθορίζεται σε ευρώ, είναι αναγκαίο, για την εξασφάλιση ενιαίας και ταυτόχρονης εφαρμογής, να καθοριστεί ημερομηνία για τη μετατροπή του ποσού που χορηγείται στα κράτη μέλη που δεν έχουν υιοθετήσει το ευρώ ως εθνικό τους νόμισμα, όπως στην περίπτωση της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας. Εφόσον ο παρών κανονισμός δεν προβλέπει προθεσμία για την υποβολή των αιτήσεων ενίσχυσης, είναι σκόπιμο να θεωρηθεί, για τους σκοπούς του άρθρου 30 παράγραφος 3 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2022/127 της Επιτροπής ([3]), η ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού ως γενεσιουργός αιτία της συναλλαγματικής ισοτιμίας όσον αφορά τα ποσά που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό.

(16) Για δημοσιονομικούς λόγους, η Ένωση θα πρέπει να χρηματοδοτεί τις δαπάνες στις οποίες υποβάλλονται η Βουλγαρία, η Γερμανία, η Εσθονία, η Ιταλία και η Ρουμανία στο πλαίσιο του εν λόγω έκτακτου μέτρου μόνον εφόσον οι δαπάνες αυτές έχουν πραγματοποιηθεί εντός συγκεκριμένης προθεσμίας επιλεξιμότητας. Η στήριξη για το εν λόγω έκτακτο μέτρο θα πρέπει συνεπώς να καταβληθεί έως τις 30 Απριλίου 2025.

([2]) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/2115 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 2ας Δεκεμβρίου 2021, σχετικά με τη θέσπιση κανόνων για τη στήριξη των στρατηγικών σχεδίων που πρέπει να καταρτίζονται από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής (στρατηγικά σχέδια για την ΚΓΠ) και να χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 (ΕΕ L 435 της 6.12.2021, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj).

([3]) Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2022/127 της Επιτροπής, της 7ης Δεκεμβρίου 2021, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2116 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με κανόνες για τους οργανισμούς πληρωμών και άλλους οργανισμούς, τη δημοσιονομική διαχείριση, την εκκαθάριση λογαριασμών, τις εγγυήσεις και τη χρήση του ευρώ (ΕΕ L 20 της 31.1.2022, σ. 95, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2022/127/oj).

(17) Καθώς δεν προβλέπονται πληρωμές μετά τις 30 Απριλίου 2025, δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται το άρθρο 5 παράγραφος 2 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2022/127, το οποίο προβλέπει αναλογική μείωση των μηνιαίων πληρωμών που πραγματοποιούνται εκπρόθεσμα.

(18) Η Βουλγαρία, η Γερμανία, η Εσθονία, η Ιταλία και η Ρουμανία θα πρέπει να κοινοποιήσουν στην Επιτροπή λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, προκειμένου να δοθεί η δυνατότητα στην Ένωση να ελέγξει την αποδοτικότητα του μέτρου που θεσπίζεται με τον παρόντα κανονισμό.

(19) Για να εξασφαλιστεί ότι οι γεωργοί θα λάβουν ενίσχυση το ταχύτερο δυνατόν, θα πρέπει να δοθεί η δυνατότητα στη Βουλγαρία, τη Γερμανία, την Εσθονία, την Ιταλία και τη Ρουμανία να εφαρμόσουν τον παρόντα κανονισμό χωρίς καθυστέρηση. Συνεπώς, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να αρχίσει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

(20) Τα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό είναι σύμφωνα με τη γνώμη της επιτροπής για την κοινή οργάνωση των γεωργικών αγορών,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

1. Ενωσιακή ενίσχυση συνολικού ύψους 119 700 000 EUR διατίθεται στη Βουλγαρία, τη Γερμανία, την Εσθονία, την Ιταλία και τη Ρουμανία για την παροχή έκτακτης στήριξης σε γεωργούς υπό τους όρους του παρόντος κανονισμού.

2. Η δαπάνη της Ένωσης σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό δεν υπερβαίνει το συνολικό ποσό των:

α) 10 900 000 EUR για τη Βουλγαρία·

β) 46 500 000 EUR για τη Γερμανία·

γ) 3 300 000 EUR για την Εσθονία·

δ) 37 400 000 EUR για την Ιταλία·

ε) 21 600 000 EUR για τη Ρουμανία.

3. Η Βουλγαρία, η Γερμανία, η Εσθονία, η Ιταλία και η Ρουμανία χρησιμοποιούν τα ποσά που αναφέρονται στην παράγραφο 2 για μέτρα που αποσκοπούν στην αποζημίωση των πλέον πληγέντων γεωργών, στους τομείς και στις παραγωγές που επλήγησαν από δυσμενή κλιματικά φαινόμενα στις πληγείσες περιοχές, για την αντιμετώπιση της οικονομικής ζημίας, η οποία έχει αντίκτυπο στη βιωσιμότητα των γεωργών.

4. Τα μέτρα που αναφέρονται στην παράγραφο 3 λαμβάνονται βάσει αντικειμενικών και αμερόληπτων κριτηρίων τα οποία λαμβάνουν υπόψη την πραγματική οικονομική ζημία που υπέστησαν οι πληγέντες γεωργοί και διασφαλίζουν ότι οι προκύπτουσες ενισχύσεις δεν προκαλούν στρέβλωση της αγοράς ή του ανταγωνισμού.

5. Η Βουλγαρία, η Γερμανία, η Εσθονία, η Ιταλία και η Ρουμανία διασφαλίζουν ότι, όταν οι γεωργοί δεν είναι οι άμεσοι δικαιούχοι των πληρωμών της Ένωσης, το οικονομικό όφελος της ενωσιακής ενίσχυσης μετακυλίεται σε αυτούς εξολοκλήρου.

6. Οι δαπάνες της Βουλγαρίας, της Γερμανίας, της Εσθονίας, της Ιταλίας και της Ρουμανίας, που αναφέρονται στην παράγραφο 2 σε σχέση με τις πληρωμές για τα μέτρα που αναφέρονται στην παράγραφο 3 είναι επιλέξιμες για ενωσιακή ενίσχυση μόνον εάν οι εν λόγω πληρωμές πραγματοποιηθούν έως τις 30 Απριλίου 2025.

7. Επιτρέπεται η σώρευση των μέτρων που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό με άλλη στήριξη που χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων και από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης.

8. Η Βουλγαρία, η Γερμανία, η Εσθονία, η Ιταλία και η Ρουμανία μπορούν να χορηγούν πρόσθετη εθνική στήριξη για τα μέτρα που λαμβάνονται δυνάμει της παραγράφου 3, με ανώτατο όριο το 200 % του αντίστοιχου ποσού που καθορίζεται στην παράγραφο 2, βάσει αντικειμενικών και αμερόληπτων κριτηρίων, υπό τον όρο ότι οι προκύπτουσες πληρωμές δεν προκαλούν καμία στρέβλωση της αγοράς ή του ανταγωνισμού, ή υπεραντιστάθμιση. Η Βουλγαρία, η Γερμανία, η Εσθονία, η Ιταλία και η Ρουμανία καταβάλλουν την πρόσθετη εθνική στήριξη έως τις 31 Ιουλίου 2025.

9. Προκειμένου να αποφευχθεί η υπεραντιστάθμιση κατά τη χορήγηση στήριξης δυνάμει του παρόντος κανονισμού, η Βουλγαρία, η Γερμανία, η Εσθονία, η Ιταλία και η Ρουμανία λαμβάνουν υπόψη τη στήριξη που χορηγείται στο πλαίσιο άλλων εθνικών ή ενωσιακών μέσων στήριξης ή ιδιωτικών καθεστώτων ώστε να αντιμετωπιστεί η προκληθείσα οικονομική ζημία.

Άρθρο 2

1. Χωρίς καθυστέρηση και το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024, η Βουλγαρία, η Γερμανία, η Εσθονία, η Ιταλία και η Ρουμανία κοινοποιούν στην Επιτροπή τα ακόλουθα, σε σχέση με τα μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 3:

α) περιγραφή των μέτρων που πρόκειται να λάβουν·

β) τα κριτήρια που χρησιμοποιούν για τον προσδιορισμό των μεθόδων χορήγησης της ενίσχυσης, τα ποσά της και το σκεπτικό για τη διανομή της ενίσχυσης στους γεωργούς·

γ) τον επιδιωκόμενο αντίκτυπο των μέτρων που αποσκοπούν στην αποζημίωση των γεωργών για την οικονομική ζημία·

δ) τις ενέργειες στις οποίες προβαίνουν για τον έλεγχο της επίτευξης του επιδιωκόμενου αντίκτυπου των μέτρων·

ε) τις ενέργειες στις οποίες προβαίνουν για την αποτροπή της στρέβλωσης του ανταγωνισμού και της υπεραντιστάθμισης·

στ) τις προβλέψεις για τις πληρωμές των δαπανών της Ένωσης κατανεμημένες ανά μήνα έως τις 30 Απριλίου 2025·

ζ) το ύψος της πρόσθετης εθνικής στήριξης που πρέπει να παρασχεθεί σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 8·

η) τα μέτρα που θα ληφθούν για τον έλεγχο της επιλεξιμότητας των γεωργών και για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης.

2. Το αργότερο έως τις 31 Οκτωβρίου 2025, η Βουλγαρία, η Γερμανία, η Εσθονία, η Ιταλία και η Ρουμανία κοινοποιούν στην Επιτροπή τα συνολικά ποσά που καταβλήθηκαν ανά μέτρο (κατά περίπτωση, κατανεμημένα ανά ενωσιακή ενίσχυση και ανά πρόσθετη εθνική στήριξη), καθώς και τον αριθμό και το είδος των δικαιούχων και την εκτίμηση της αποτελεσματικότητας του μέτρου.

Άρθρο 3

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 10 Οκτωβρίου 2024.

Για την Επιτροπή
Η Πρόεδρος
Ursula VON DER LEYEN